

Рецензія

кандидата архітектури, доцента,
в.о. завідувача кафедри Архітектури будівель і споруд,
Одеської державної академії будівництва і архітектури

Наталії Юріївни Мержиєвської

на дисертаційну роботу Бахтіна Дмитро Сергійовича на тему:

**«ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ»**,

подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 191 – Архітектура та містобудування,
галузь знань 19 – Архітектура та містобудування

Актуальність теми дослідження. Запропоноване дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі формування об'ємно-просторової організації енергоефективних громадських будівель. У фокусі уваги дослідника перебуває розлогий методичний комплекс заходів, спрямованих на формування енергоефективних громадських будівель. Доречним і важливим вбачається звернення до подібної теми на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України, коли забезпечення населення енергоефективними закладами громадського обслуговування, а також їх проектування, будівництво і експлуатація є одним з найважливіших державних народногосподарських завдань. З іншого боку, проблема будівництва енергоефективних громадських будівель наразі досить гостро стоїть у містах-мегаполісах, як в Україні, так і закордоном.

Об'єктом даного дослідження виступають будівлі та комплекси громадських об'єктів, які проектуються із застосуванням енергоефективних інструментів. В роботі визначено мету та завдання дослідження, актуальність теми, наукову новизну та його практичну цінність.

Склад і структура дисертації. Дисертацію викладено на 205 сторінках, у тому числі 124 сторінок основної частини. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел з 131 найменування та додатків на 10 сторінках, містить 39 рисунків.

Аналіз основного змісту дисертаційної роботи, її наукової новизни, ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що вперше:

- сформульовано принципи об'ємно-просторових рішень енергоефективних громадських будівель;

- запропоновано класифікацію енергоефективних громадських будівель відповідно до вибору поновлювальних джерела енергії;

- розроблено теоретичну модель об'ємно-просторового рішення за критеріями екологічності, яка умовно поділяється на два рівні відповідно до містобудівної ієрархії.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні висновки і результати роботи можуть бути використані при розробці проєктних пропозицій енергоефективних громадських будівель, при складанні програми-завдання на проєктування ЕГБ, при розробці рекомендацій для проєктувальника. У процесі навчання у вищих архітектурно-будівельних установах – як методологічне обґрунтування до курсового та дипломного проєктування енергоефективних громадських будівель.

Результати дослідження впроваджені при розробці проєктних рішень Дитячої міської поліклініки № 6 за адресою м. Одеса, вул. Академіка Філатова, 7а та Одеського ліцею «Європейський» за адресою м.Одеса, вул. Маршала Говорова, 8а, а також при керівництві дипломних проєктів.

Об'єкт дослідження: енергоефективні громадські будівлі. В роботі визначено мету та завдання дослідження, актуальність теми, наукову новизну та його практичну цінність.

Зміст основних положень дисертації розкривається у вступі та 3 розділах роботи, а також узагальнюється в її висновках. У розширеній анотації окреслено структуру дисертації: Розділ I. «Передумови впровадження технологій енергоефективності в проєктування і будівництво громадських будівель». Розділ II. «Методичні основи формування об'ємно-просторових рішень енергоефективних громадських будівель». Розділ III. «Принципи підвищення енергоефективності будівель шляхом об'ємно-планувальних трансформацій». У загальних висновках визначаються підсумки дисертаційного дослідження, основні здобутки роботи та положення, які виносяться на захист як провідні. Аналіз винесеного на розгляд дисертаційного дослідження засвідчив наукову обґрунтованість його висновків і результатів, які опубліковані у достатній кількості статей у вітчизняних та іноземних фахових наукових виданнях, загальною кількістю 5 робіт, а також обговорювалися на наукових та науково-практичних конференціях різного рівня. Результати дослідження впроваджено в розробку проєктно-дослідницьких робіт та у навчальний процес.

Характеризуючи представлене дисертаційне дослідження в цілому, слід відзначити його достатньо високий науковий рівень, важливість теоретичних і практичних здобутків. До позитивних якостей дисертації також слід

віднести логіку та послідовність ілюстративного матеріалу, який наочно демонструє її основні положення.

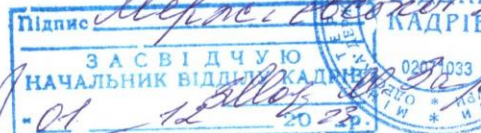
Разом з тим, в процесі ознайомлення з поданим на розгляд матеріалом, виникли деякі зауваження і побажання. Серед них хотілося б підкреслити наступні:

- в рукописі деінде зустрічаються технічні помилки, наприклад, спостерігається невідповідність деяких підпунктів структури в тексті та змісті, які цілком можна віднести до категорії опечаток;
- на думку рецензента перший розділ дещо збільшений за об'ємом;
- у підрозділі 3.3 бажано б було навести авторські графічні приклади принципових схем для прийомів підвищення енергоефективності в будівлях;
- назва планшетів 3.14 і 3.15 "Основні прийоми економії енергії в будівлях" викликає сумнів. Можлива назва "Прийоми підвищення енергоефективності в громадських будівлях»;
- виявлено, що в роботі практично відсутнє висвітлення впливу економічного чинника, кількісних показників та рекомендацій щодо нормування ділянок енергоефективних громадських будівель, окремих блоків та ін.; рекомендується вказати, за якими нормами передбачається здійснювати проектування і будівництво, показати динаміку змін енергоефективних показників по будівлі, якщо це передбачається дослідженням;

Загальний висновок. Слід зазначити, що наведені зауваження не зменшують загального позитивного враження від роботи. Дисертаційне дослідження має виражену наукову новизну і практичну цінність. Беручи до уваги викладене вище, можна зробити висновок, що дисертація Бахтіна Дмитра Сергійовича на тему: "Принципи формування об'ємно-просторової організації енергоефективних громадських будівель " є завершеним науковим дослідженням, в якому вирішена важлива наукова проблема формування об'ємно-просторової структури організації енергоефективних громадських будівель, отримані вагомі теоретичні висновки і практичні результати. Все це дає право рекомендувати дисертаційне дослідження до передачі у спеціалізовану вчену раду і до прилюдного захисту.

Рецензент:

канд. арх., доцент, в.о. зав. кафедри
Архітектури будівель та споруд
Одеської державної академії
будівництва і архітектури

Наталя МЕРЖІВСЬКА